

**Η ΕΝΥΛΗ ΚΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΜΥΡΝΗ - ΤΟ ΕΠΟΣ - ΤΗΝ ΠΡΟΔΟΣΙΑ - ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ...
ΣΑΝ ΑΥΡΙΟ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922
Ο ΚΕΜΑΛΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ, ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΤΑΚΤΟΣ (ΤΣΕΤΕΣ)
«ΜΠΗΚΕ» ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ...**

του Χρίστου Μπελλέ

(Το άρθρο μου, γι' αυτούς που αγαπούν και πιστεύουν την Ιστορία, γι' αυτούς που σέβονται την αξιωματική και τεκμηριωμένη αλήθεια)...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ είναι επιστήμη, τη βάση της οποίας αποτελεί η έρευνα των πηγών (πρωτογενών και δευτερογενών) με σκοπό την αντικειμενική καταγραφή των γεγονότων, η οποία, καταγραφή, με τη σειρά της, θα γίνει το αναγκαίο και απαραίτητο εφαλτήριο για τη σωστή τους ερμηνεία. Ο ιστορικός εκτελεί – κι επιβάλλεται να εκτελεί – Ιστορική Αποστολή και όχι διατεταγμένη εθνική, υπερεθνική, ιδεολογική ή κομματική. Η Ιστορία δε γράφεται στα διπλωματικά γραφεία ούτε στα σαλόνια των ποικιλώνυμων ελίτ και των κομμάτων, γιατί τότε δε θα μιλούσαμε για Ιστορία, αλλά για διπλωματία, προπαγάνδα, μανιφέστο, μυθοπλασία, τραγέλαφο...

Αποτελεί **λάθος ασύγγνωστο να διαφοροποιούμε την ιστορική από την εθνική συνείδηση**, αφού αποτελούν όψεις του ίδιου νομίσματος, αφού η αυτογνωσία που προκύπτει από την πρώτη οδηγεί στη δεύτερη... Άλλωστε, **δεν κατοικούμε μια χώρα... κατοικούμε μια Γλώσσα και μια Ιστορία...**

Και εδώ, μιλώντας με όρους Ιστορίας, λέμε απερίφραστα πως: **η ήττα της Μικρασιατικής Εκστρατείας δε συνέβη στο «Μέτωπο», αλλά οργανώθηκε και συντελέστηκε στην Αθήνα, δια χειρός της Πολιτικής Τάξης.** Λέμε απερίφραστα πως: στην ιστορία του ελληνισμού υπάρχουν δύο μεγάλες καταστροφές, η μία είναι η **Άλωση της Πόλης** και η άλλη η **Μικρασιατική Καταστροφή.** Λέμε, επίσης, απερίφραστα πως: **στη «Σμύρνη του '22, υπήρξαν αλογάριαστα εγκλήματα εσχάτης προδοσίας και μάλιστα εγκλήματα, χωρίς τιμωρία».**

Ένα από τα άγνωστα κεφάλαια της μικρασιατικής τραγωδίας υπήρξε **η απαγόρευση εξόδου του ελληνικού πληθυσμού**, από την Κυβέρνηση Γούναρη – Πρωτοπαπαδάκη. Απ' τις αρχές του 1922 και διαφαινόμενης, πλέον, της ήττας, είχε αρχίσει να συζητιέται, στα υψηλά κυβερνητικά κλιμάκια, η εκκένωση της Μικράς Ασίας από τον ελληνικό στρατό. Παρ' όλα αυτά, όμως, η ελληνική κυβέρνηση αποφασίζει να απαγορεύσει στον Ελληνικό πληθυσμό να εγκαταλείψει τη Μικρά Ασία, με το **Νόμο 2870/1922**, που ψηφίστηκε ομόφωνα στη συνεδρίαση της 14^{ης} Ιουλίου 1922 και άρχισε να ισχύει από τη δημοσίευσή του στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» στις 20 Ιουλίου, αριθμός φύλλου 119.

Μετά την κατάρρευση του Μετώπου και 5 ημέρες πριν ο κεμαλικός στρατός, τακτικός και άτακτος (τσέτες) μπει στη Σμύρνη – στις 8 Σεπτεμβρίου – ο Αρμοστής της Ελλάδας στην Ιωνία, ο περιβόητος Αριστείδης Στεργιάδης, αποστέλλει στην ελληνική κυβέρνηση τηλεγράφημα, όπου θεωρώντας δεδομένη την καταστροφή της Σμύρνης, κάνει κάποιες προτάσεις. Μια απ' αυτές είναι: «Εγκρίνετε εμποδισθώσι αναχωρήσωσι Έλληνες Μικρασιάται δι' Ελλάδα, ακόμα, και όταν είναι εύποροι δυνάμενοι αναχωρήσωσι με συνήθη ταχυδρομικά ατμόπλοια». Η Κυβέρνηση υιοθετώντας αυτή την πρόταση την ίδια ημέρα, με υπογραφή του Πρωθυπουργού Πρωτοπαπαδάκη, απαντά: **«Εις απάντησιν της υπ' αριθμό 2873, συμφωνούμε μεθ' υμών».**

Στο ίδιο κλίμα και ο ιστορικός **διάλογος Παπανδρέου-Στεργιάδη**: όταν ο Στεργιάδης ανακοίνωσε στο νεαρό τότε πολιτικό Γεώργιο Παπανδρέου την επερχόμενη καταστροφή, δέχθηκε την αυτονόητη ερώτηση: **«Γιατί δεν ειδοποιείτε τον κόσμο να φύγει»;** Καταπέλτης η απάντηση του Έλληνα αρμοστή: **«Καλύτερα να μείνουν εδώ να τους σφάζει ο Κεμάλ, γιατί αν πάνε στην Αθήνα θα ανατρέψουν τα πάντα».**

Στην ίδια τροχιά και η αποστροφή του πρίγκιπα Ανδρέα, σε επιστολή του προς τον Ιωάννη Μεταξά: **«Απαίσιои, πραγματικώς, είναι οι εδώ Έλληνες, εκτός ελαχίστων... Θα ήξιζε πράγματι να παραδώσωμεν την Σμύρνην εις τον Κεμάλ δια να τους πετσοκόψη όλους αυτούς τους αχρείους»...**

Για τούτη την **ανείπωτη τραγωδία**, ας ακούσουμε την **ένυλη κραυγή** του αυτόπτη μάρτυρα **George Horton**, Γενικού Προξένου των ΗΠΑ στη Σμύρνη, από το 1911 έως το 1922...

«Σ' όλη την παγκόσμια Ιστορία ένα μόνο γεγονός μπορεί να συγκριθεί με την καταστροφή της Σμύρνης και του χριστιανικού πληθυσμού της από τους Τούρκους, να συγκριθεί ως προς την έκταση και την αγριότητα και ακόμη ως προς τα στοιχεία του τρόμου, της σκληρότητας και του ανθρώπινου πόνου. Το γεγονός αυτό είναι η καταστροφή της Καρχηδόνας από τους Ρωμαίους. Υπάρχει, όμως, μια διαφορά: Στην Καρχηδόνα δεν υπήρχε στόλος χριστιανικών πλοίων που να παρατηρεί μια σφαγή για την οποία υπεύθυνες ήταν οι κυβερνήσεις τους. Στην Καρχηδόνα δεν υπήρχαν αμερικανικά αντιτορπιλικά. (...) Το πιο έντονο αίσθημα που αποκόμισα από τη Σμύρνη είναι το αίσθημα της ντροπής που ανήκω στο ανθρώπινο γένος».

Αλήθεια, γιατί όλα αυτά; Εδώ χρειάζεται πολύ συζήτηση που, όμως, το απόσταγμα της δε θα πάψει να καταυγάζει τη μεγάλη ευθύνη των πολιτικών δυνάμεων, του παλαιοκομματισμού, οι οποίοι **φοβήθηκαν σφόδρα ότι, αν ενσωματωθεί στον ελληνικό κρατικό κορμό η Μικρά Ασία θα έχαναν την πολιτική ηγεμονία, ουσιαστικά.** Τα συνθήματα περί «μικράς, αλλά εντίμου Ελλάδος» καθώς και τα «οίκαδε», εξακτινώνουν τους φόβους τους. Και έτσι, χάθηκε το όνειρο να καταστεί η Ελλάδα **μεγάλη ηγεμονική περιφερειακή δύναμη**, αυτό που φιλοδοξεί και επιδιώκει σήμερα η Τουρκία.

Θα ήθελα να αποτολμούσα, ένα ρητορικό ερώτημα σε όλους μας, αλλά, κύρια σε σένα αγαπημένε μου δάσκαλε, αγαπημένε μου Θάνο βερέμη και σε σένα φίλε μου Περικλή Νεάρχου: **Ποιος ο ρόλος της ολιγαρχίας του πλούτου, της Άρχουσας Αστικής Τάξης σε τούτη την άφατη Τραγωδία;** Πως βρέθηκε, αλήθεια, ένας Αμερικανός Πάστορας, ο EIZA TZENINΓKΣ, από το πουθενά, να πουλήσει την περιουσία του, να συναντήσει τον ίδιο τον Κεμάλ Ατατούρκ και να σώσει 350.000 αδελφούς Έλληνες; Είναι Ιστορικά γνωστό πως το 60% της οικονομικής ζωής, με έδρα την κοσμοπολίτικη Σμύρνη, το έλεγχαν Έλληνες, το 20% το έλεγχαν Αρμένιοι και το 10% Μουσουλμάνοι... Και τίθεται αμείλικτα το ερώτημα: **Που ήταν οι Έλληνες EIZA;** Που ήταν κρυμμένη η ελληνική Ολιγαρχία του Πλούτου, τα συμφέροντα των οποίων, σαφώς, έκφραζε η πολιτική εξουσία; Μήπως, λοιπόν, και αυτοί, για τους παραπάνω λόγους δεν ήθελαν το συνάφι; Είναι κάτι, που επιτέλους εμείς οι Ιστορικοί οφείλουμε, επιτέλους, να πάρουμε μια καθαρή κι αγέρωχη Ιστορική θέση...

Η Σμύρνη καίγεται! Καταγραφή από το πλοίο HMS King George V

Αριστείδης Στεργιάδης
Αρμοστής της Ελλάδας στην Ιωνία